МАШИНА ТЕРИМИ ПЕШҚАДАМЛАРИГА БАЛЛИ!

Оққўрғондаги „Ленинград“ колхозининг азамат механизаторлари машина терими планини бажардилар. Бункерлардан 850 тоннадан ортиқ „оқ олтин“ тўкилди. Колхозчилар йиллик планни 30 сентябргача бажаришга аҳд қилдилар.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 187 (3415). | Шанба, 24 сентябрь 1966 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Суратларда: (юқорида) «зангори кема»ларда терилган «оқ олтин» прицеплар карвони ёрдамида қабул пунктига жўнатилмоқда. Пастда эса колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ С. Зокиров планни ортиғи билан бажарган звено бошлиғи азамат механик-ҳайдовчи ўртоқ Югай Валентинга колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғини топширмоқда.

Кожевников фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

„ЛЕНИНГРАД“ КОЛХОЗИНИНГ РАИСИ
ЎРТОҚ В. И. ПАК ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Шу кеча-кундузда далаларимизда иш қизғин. Азамат деҳқонларимиз икки ҳосилни — «оқ олтин» ва «кўк-олтин»ни қисқа муддатда йиғиб-териб олиш учун астойдил енг шимариб меҳнат қилмоқдалар.

Пахтакорларимиз йил бошида ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилдорликни 30 центнерданга етказишга аҳд қилган эдилар. Шу мақсад билан ғўза қатор ораларига механизация ёрдамида сифатли ишлов берилди. Экинларнинг талабига қараб меёрида сув таралди. Бегона ўт ва ҳашаротларнинг тарқалишига йўл қўйилмади. Мана энди ана шу деҳқонларимиз пешонасидан тўкилган тер дур бўлиб қайтмоқда. Зиммага олинган мажбуриятни қоплайдиган мўл ҳосил кўзларимизни қувонтирмоқда.

Мутахассислар билан маслаҳатлашиб, ғўза барглари тўкишни ўз вақтида соз ўтказиб олдик. Карта четкалари машиналар бемалол қайриладиган қилиб текисланди. Агрегатлар, механик-ҳайдовчиларимиз шай бўлиб турганликлари учун теримни уюшқоқлик билан барвақт бошлаб юбориш имконияти туғилди.

Дастлабки кунларда пахтаси очилган пайкалларда ўнга яқин «зангори кема» ишлаётган бўлса, шу кеча-кундузда ҳамма майдонларда ҳам машиналар жавлон ураяпти. Кундузи иссиқ, кечаси салқин бўлаётганлиги кўсакларнинг бир текис очилишига ёрдам бераяпти. Колхозимиз бўйича 20 та пахта териш машинаси ишга туширилгандан кейин давлатга «оқ олтин» топшириш суръати жадаллашиб кетди. Азамат механик-ҳайдовчиларимиз ғайрат-шижоат кўрсатиб ишламоқдалар., Машиналарнинг сабабсиз тўхтаб қолишига йўл қўйилмаяпти. Терим икки сменада ташкил этилган.

Ҳар куни қабул пунктидан хушхабар оламиз. Кеча олти процент пахта тайёрлаган бўлсак, бугун етти процентнинг хабари келади. Маррага яқинлаша борганимиз сари механик-ҳайдовчиларнинг бир ғайратига ўн ғайрат қўшилмоқда.

Ҳосилни тез ва соз йиғиб-териб олишда комплекс механизациялашган звеноларимиз аъзолари пешқадамлик қилмоқдалар. Ўртоқ Сафар Худойберганов бошлиқ звено аъзолари 50 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олганлар. Бу звенода машина терими яхши йўлга қўйилганлиги сабабли кунига 7, ҳатто 8 процент миқдорида пахта тайёрланаяпти. Ҳозиргача йиллик планнинг 100 процентини ўринлатиб қўйган бу звено билан мусобақадош ўртоқ Югай Валентин бошлиқ звено аъзолари ҳам пахта тайёрлаш суръатини тобора кучайтиришяпти. Кечаги кунга уларнинг қабул пунктига жўнатган пахтаси 100 процентдан ошиб кетди, колхоз бўйича эса план 80 процентга етди.

Колхозимизда бундай пешқадам звенолар оз эмас. Колхоз правлениеси, бошланғич партия ташкилоти, қишлоғимиздаги каттадан-кичикнинг ҳаммаси деҳқонга қанот бўлган, терим машиналарини моҳирлик билан бошқариб, хирмонга тобора барака киритаётган механик-ҳайдовчиларимиздан чексиз миннатдор.

Ана шу азамат механик-ҳайдовчиларимизнинг пахта майдонларида жасорат кўрсатиб қилган меҳнатларининг самарали натижалари ҳаммамизни қувонтирмоқда. **Куни кеча «зангори кема»лар бункерларидан 850 тоннадан ортиқ «оқ олтин» тўкиб машина терими юзасидан берилган топшириқни ортиғи билан бажарилишига эришдик.** Машина теримида ўз бункерларидан 60 тоннадан пахта тўккан Валентин Югай, Сафар Худойберганов, шулар изидан бораётган Туйма Мўминкулова, П. Асанбоев ўртоқлар колхозчиларимизнинг иззат-ҳурматларига сазовор бўлдилар.

Биз даладаги ҳосилни, унинг очилишини, машиналар билан бир кунда терилаётган пахтанинг миқдорини хомчўт қилиб чиқиб, **кунига қабул пунктларига 7—8 процентдан пахта жўнатиб турган ҳолда йиллик планни 30 сентябргача бажаришга қарор қилдик.** Азамат колхозчилармиз, далаларимиз гвардиячилари, механик-ҳайдовчилар албатта ўз аҳдларининг уддасидан чиқадилар.

Лубкорларимиз ҳам пахтакорларимиздан ортда қолмайдилар. Улар ҳам каноп ўриш ва янчиш машиналаридан ишнинг кўзини билиб фойдаланиб, қабул пунктларига кундан-кунга кўпроқ ҳосил жўнатмоқдалар.

Пахтадан ҳам, луб экинларидан ҳам баракали хирмон кўтарамиз. Янги беш йилликнинг биринчи йилини она-Ватанга мўлкўл қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб бериш билан якунлаймиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР АҲОЛИСИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИНИСТРЛИГИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Шаҳарларда, ишчи посёлкаларида, қишлоқ жойларида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш савиясини ошириш ва маиший хизмат кўрсатиш ишига раҳбарликни янада яхшилаш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги аҳолига маиший хизмат кўрсатиш Бош бошқармаси негизида Ўзбекистон ССР аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги тузилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1966 йил 23 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ В. Ф. БАРАБАШНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР АҲОЛИСИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИНИСТРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ Виктор Федорович **Барабаш** Ўзбекистон ССР аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1966 йил 23 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА КАСАБА СОЮЗ МУКОФОТЛАРИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Область партия комитети область касаба союзлари Советининг пахта йиғим-терими билан банд бўлган колхозчилар, совхоз ишчиларининг моддий ва маънавий манфаатдорлигини яхшилаш ҳақидаги таклифини кўриб чиқди.

Область касаба союзлари Совети механик-ҳайдовчилар ўртасида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиришни ташкил қилиш юзасидан маҳаллий касаба союз ташкилотларига кўрсатма берди. Мусобақа якунлари ҳар беш кунда кўриб чиқилади. Ҳар бир ташкилотда биринчи уч ўринни эгаллаган мусобақа ғолибларини рағбатлантириш учун учта вимпел таъсис этилади. Ғолибларга вимпелни топшириш билан бир вақтда корхона фонди ҳисобидан эсдалик совғаси ҳам топширилади.

Хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари ва ишчилар комитетлари пахтакорларнинг моддий ва маънавий манфаатдорликларини оширишни кенг йўлга қўяётган илғор колхоз ва совхозларнинг тажрибаларини оммалаштириб, механик-ҳайдовчилар, теримчилар ўртасида бошланган социалистик мусобақани ҳар тарафлама кучайтира боришлари керак. Пахтакор совхозлар ўртасида социалистик мусобақани янада кенг қулоч ёйдириш таклиф қилинди. Мусобақа область совхозлар тресті, область қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ходимлари касаба союзларида ҳар ўн кунда якунланиб турилади. Мусобақа ғолиблари кўчма Қизил бойроқ билан бирга 2500 сўмлик маданий инвентарлар шу жумладан, КН-14 киноаппаратининг комплекти, «Урал» радиоласи, тўртта «ВЭФ» радиоласи, учта магнитофон ва бошқалар билан мукофотланадилар.

Мусобақалар ҳар бир районда иш касбларига қараб ташкил этилиши керак. Пахта йиғим-терими муваффақятли якунланиб бўлгач, мусобақа ғолибларига «1966 йилги пахта йиғим-теримида районнинг энг яхши механик-ҳайдовчиси», «1966 йилги пахта йиғим-теримида районнинг энг яхши теримчиси» деган фахрий унвон берилади, диплом топширилади.

Хўжаликларда Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақа ташкил этилди. Шу муносабат билан «Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ғолиби» деган фахрий унвон белгиланди. Пахта тайёрлаш планини 1 октябрга қадар бажарган звенолар, бригада ва бўлимларнинг коллективлари ана шу унвонга сазовор бўладилар. Бундай юксак унвонлар район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, район қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ходимлари касаба союзлари томонидан берилади.

Пахтадан юқори ҳосил етиштирган, пахта тайёрлаш ва машина терими планларини 5 октябрга қадар бажарган совхозларнинг коллективларига «Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун совхозлар ўртасида социалистик мусобақада ғолиб чиққан совхоз» деган фахрий унвон берилади ва диплом топширилади. Бу унвон область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг қарори билан берилади.

Пахта йиғим-теримида энг яхши кўрсаткичларга эришган совхоз ишчилари ва колхозчилар учун область касаба союзлари Совети санаторий ва дам олиш уйларига 2550 та, «Ўзбекистон» туристик поездига 40 та путёвка ажратади.

Область касаба союзлари Совети пахта йиғим-терими билан банд бўлган механизаторлар, тайёрлов пунктидаги ишчилар учун пархез таомларга маблағ ажратди.

Область партия комитети область касаба союзлари Советининг бу ташаббусини маъқуллади. Шу муносабат билан қабул қилинган қарорда область партия комитети йиғим-теримда қатнашаётган колхозчилар, совхоз ишчиларининг моддий ва маънавий манфаатдорлигини кенг тушунтириш, Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига 1966 йил плани ва социалистик мажбуриятларини муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш вазифасини район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари ва касаба союз ташкилотларининг зиммасига юклади.

Л. И. БРЕЖНЕВ БЕЛГРАДГА КЕЛДИ

БЕЛГРАД, 22 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари Л. И. Брежнев Югославия Коммунистлар союзининг Бош Секретари, Югославия Федератив Социалистик Республикасининг Президенти Иосип Броз Титонинг таклифига мувофиқ, бугун Белградга келди.

Белград аэродромида ҳурматли меҳмонни И. Броз Тито ва Югославиянинг бошқа раҳбарлари кутиб олишди.

БОЛГАРИЯЛИК ДЎСТЛАР ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР

Болгария Халқ Республикаси Ямбол округининг делегацияси — 23 сентябрда Тошкентдан ватанига жўнаб кетди.

Болгария Коммунистик партияси Ямбол округ комитетининг секретари Димитр Йовчев бошлиқ бу делегация дўстона визит билан Андижон областида етти кун меҳмон бўлиб турди. Ямболликлар шу область меҳнаткашлари билан кўп йиллардан буён традицион дўстона алоқа боғлаганлар.

Болгариялик дўстлар юртига жўнаб кетиш олдидан уларни Тошкентда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Ш. Р. Рашидов қабул қилди. Самимий дўстлик вазиятида ўтган учрашувда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов иштирок этди. (ЎзТАГ).

ШАСТРИ ОИЛАСИ СОВЕТ КИШИЛАРИГА МИННАТДОРЧИЛИК БИЛДИРМОҚДА

«Совет кишилари Лаъл Баҳодир Шастри хотирасини ҳурмат билан эсда сақлаганликлари учун биз улардан миннатдормиз». Ҳиндистон собиқ Бош министри оиласининг аъзолари Ўзбекистон пойтахтининг аҳолисига ана шу сўзлар билан мурожаат қилдилар. Улар Ўзбекистон ССР ҳукуматининг таклифига мувофиқ Тошкентга келган эдилар.

Лалита Шастри, унинг ўғил ва қизлари, набиралари ҳамда марҳум оиласининг бошқа аъзолари тарихий Тошкент учрашуви вақтида Лаъл Баҳодир Шастри яшаган ва меҳнат қилган диққатга сазовор жойларни бориб кўрдилар. Улар Шастрининг собиқ резиденциясига Ҳиндистонда ўсган гулларни олиб келдилар. Бу ерга Ҳиндистон нилуфарлари билан бирга Тошкент атиргуллари ҳам қўйилди. Бу атиргуллар Ўзбекистон ССР ҳукумати номидан қўйилди. Эрининг хотирасига кўрсатилган илтифотлар учун совет кишиларига миннатдорчилик билдириш юзасидан Лалита Шастри ўзи учун энг азиз ёдгорлик — Шастрининг резиденция деразаси ёнида чизилган сўнгги портретини шу хонага қўйди. Шастри оиласининг аъзолари ҳукумат уйини кўздан кечирдилар. Тошкент Декларацияси шу ерда имзоланган эди.

Шаҳарнинг бош архитектори А. В. Якушев меҳмонларни Шастри номига қўйилган кўчада қуриладиган уй-жой ва маъмурий бинолар лойиҳаси билан таништирди.

Лалита Шастри ва унинг ўғиллари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ё. С. Насриддинова ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Р. Қурбонов ҳузурида бўлдилар.

Меҳмонлар Тошкент бўйлаб сайр қилдилар. Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диния назоратида бўлдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ё. С. Насриддинова Лалита Шастри ва унинг оила аъзолари шарафига зиёфат берди. (ЎзТАГ).

ОҚ ОЛТИН ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 23 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда терилган	Мавсум бошидан	Бир кунда машинада терилган	Мавсум бошидан бери машинада терилган
Оққўрғон	4,83	38,46	5,79	46,59
Оржоникидзе	3,72	34,05	—	—
Ўрта Чирчиқ	4,38	33,48	5,16	35,50
Юқори Чирчиқ	4,21	31,73	8,90	48,83
Бўка	4,07	29,11	5,31	34,98
Бекобод	3,43	29,08	4,16	26,14
Калинин	3,79	27,83	3,25	19,25
Янгийўл	3,60	26,63	3,99	23,26
Область бўйича	4,09	31,57	5,07	35,10

ПАРТИЯ ХОДИМИ МИНБАРИ

ПАРТИЯВИЙ ИШ—ИЖОДИЙ ИШ

Мен Киров район партия комитетида қарийб ўн йилдан буён ишлаб келмоқдаман. Шу давр ичида партия ишида озми-кўпми тажриба орттирдим. Ҳозирги пайтда менга совет савдоси ва умумий овқатланиш муассасаларининг партия ташкилотлари бириктиб қўйилган. Ана шу жойларда партиявий-ташкилий, сиёсий ишларни йўлга қўйиш, бошланғич партия ташкилотларининг ишлари ҳақидаги тажрибаларни ўртоқлашмоқчиман.

Мен ўз ишимни планли равишда олиб бораман. Бу план икки-уч ойга мўлжаллаб тузилади. Унда асосан райком бюроси муҳокамасига қўйиладиган ва бўлимда кўриладиган масалаларга ҳамда ташкилий ишлар, ижрони текшириш сингари масалаларга эътибор берилади. Ой охирига бориб мен биркитилган участкада белгиланган тадбирлар қандай бажарилаётганлиги муҳокама қилинади.

Белгиланган тадбирлар асосан бажарилади. Ҳаммангизга маълум, партия иши мураккаб ва кўп қирралидир. Ахир, райкомда ҳар куни ўнлаб турли хил масалаларни ҳал қилишга тўғри келади. Турли тоифадаги кишилар билан учрашилади. Шунинг учун кўзлаган ишингни ҳар доим ҳам бир текис амалга оширишга эриша олмайсан. Шу туфайли мен партия ташкилотлари билан доимо алоқада бўлиб тураман. Уларнинг ўзлари ҳам район партия комитетига вақти-вақти билан келиб, зарур кўрсатма олиб турадилар. Мен ва активлар бошланғич партия ташкилотларининг секретарларига масалани ўша жойнинг ўзида ҳал қилиш юзасидан амалий ёрдамлар бериб турамиз.

Бошланғич партия ташкилотлари секретарлари билан суҳбатлашганимда энг биринчи навбатда улар қандай масалаларни планлаштирганликлари, партия мажлисларига қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги билан қизиқаман. Зарур бўлиб қолса уларга партиявий-ташкилий ва сиёсий ишларни яхшилаш, партия бюроси ва йиғилишларига қандай масалаларни қўйиш юзасидан маслаҳатлар берамиз. Қилаётган ишларимни инструкторлар дафтарига ёзиб бораман. Бу дафтарда товар обороти планларининг бажарилишига доир маълумотлар ҳамда маъмуриятнинг фаолиятини контроль қилувчи комиссиянинг ишлари ҳам ёзиб борилади. Бу — бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари билан конкрет масалалар юзасидан суҳбатлашиш, партия мажлисларининг қандай бораётганлиги, уларда қандай масалалар муҳокама қилинаётганлигини кузатиб бориш имконини беради.

Район партия комитети бюросида у ёки бу масаланинг муҳокама қилиниши муносабати билан партия ташкилотларининг ишини ҳам текшириб турамиз. Масалан, район партия комитетининг яқиндагина бўлиб ўтган бюроларидан бирида «Кооппосилторг» базаси партия ташкилотининг ва райпишчеторгнинг ишлари, «Ташхлебторг»да кадрларни танлаш, тарбиялаш ва уларни жой-жойига қўйиш каби масалалар кўрилди. Шуни айтиш керакки, бюрода кўрилган бу масалаларни тайёрлашга тахминан бир ой илгари киришилади.

Бу иш қандай бажарилади? Масалаларни тайёрлашга штатсиз инструкторлар — активлар жалб этилади. Масалан, кадрлар масаласини тайёрлашда мендан ташқари кадрлар ишини яхши биладиган икки штатсиз ходим ҳам қатнашди.

Текшириш тугагандан сўнг унинг натижаси торг активларига маълум қилинди. Торгда кадрлар билан ишлашни яхшилашга қаратилган дастлабки тадбирлар белгиланди. Шундай қилиб, райкомда масала муҳокама қилингунига қадар анчагина камчиликлар тугатилиб қўйилди. Жойларда партия ўқуви йўлга қўйилди.

Район партия комитетининг бюро қарори партия ташкилотида муҳокама қилинди ва қарорнинг бажарилиши алоҳида назорат остига олинди.

Райком ишини яхши йўлга қўйишда активларнинг ёрдамидан фойдаланишга катта эътибор берилади. Бу йил активлар кўмагида аъзолик бадалларининг тўланиши, «Ташпромторг» ва «Ташхлебторг» ташкилотлари партия комитетлари коммунистларининг ўз вазифаларини қандай бажараётганликлари текшириб чиқилди. Коммунистлар сони кам бўлган партия ташкилотларининг иши ҳам алоҳида кўрикдан ўтказилди.

Районимизда партия группаларининг иши анча оқсаб қолган эди. Активлар, инструкторлар ёрдамида жойлардаги партия группаларининг иши обдон ўрганилди: Коммунистларнинг ўз бурчини қандай ўтаётганлиги текширилди. Бир қатор партия ташкилотларида янги партия группалари ва цех партия ташкилотлари тузилди. Кейинчалик эса ана шу партия группорглари семинарлари ўтказилди. Энг яхши партия группаларининг иш тажрибалари оммалаштирилди. Бошланғич партия ташкилотларининг истаклари ҳисобга олиниб, информацион бюллетень чиқарилди ва у партия ташкилотларига тарқатилди. Бу тадбир партия ходимлари томонидан ижобий баҳоланди.

Биз партия ташкилотлари секретарларининг малакасини ошира бориш мақсадида улар билан партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий масалаларга бағишланган семинарларни тез-тез ўтказиб турамиз. Тармоқ типида ўтказиладиган семинарлар энг яхши натижа бермоқда. Бундай семинарларда партия ходимлари актив иштирок этадилар, қизғин баҳслашадилар, тажриба алмашадилар.

Мен ўзимга биркитилган партия ташкилотларидаги партия группалари билан ижрони текшириш, қарорларнинг бажарилишини йўлга қўйиш, коммунистларнинг КПСС Уставида баён этилган бурчларига амал қилишлари, партия ташкилотларининг комсомолга раҳбарлиги масалаларига бағишлаб семинар ўтказдим.

Ана шундай семинарлардан бирида республика Давлат банки конторасп партия ташкилоти секретари ўз тажрибасини ўртоқлашди. Бу ташкилот ҳисобида 95 коммунист бор. Партия бюроси ўз ишини ойлик план асосида олиб боради. Иш планлари ва бюро қарорининг бажарилиши партия бюроси аъзолари томонидан назорат қилиб борилади. Партия ташкилотининг секретари ўрток Никонова партия йиғилишларида қўйилган масалалар қандай бажарилаётганлиги ҳақида коммунистларга вақти-вақти билан ҳисоб бериб туради. Йиғилишда муҳокама қизғин тус олади. Коммунистлар сўзга чиқиб, ютуқларни қайд қилиш билан бирга камчиликларни ҳам рўй-рост очиб ташладилар.

Мен уч-тўрт йилдан буён савдо ташкилотлари ва молия органлари партия ташкилотларига хизмат қилиб келаётганлигим туфайли ҳам партия активлари — бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, уларинг ўринбосарлари, партия бюроси аъзолари, жамоат ташкилотларида ишлайдиган кўп кадрларни яхши ўргандим. Уларнинг қобилияти, характери, партия иши соҳасида нимага мойиллигини яхши биламан. Шунинг учун ҳам район партия комитети томонидан тадбирлар белгилаш, бюрога масалалар тайёрлашда уларнинг ёрдамига суяанаман.

Ҳозир ҳамма жойда бошланғич партия ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишлари ўтмоқда. Йиғилишларда район партия комитети аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, ревизия комиссиясининг аъзолари ва штатсиз инструкторлар иштирок этадилар. Биз ҳисобот-сайлов йиғилишларининг ўз вақтида, ишчан ўтиши учун барча тайёргарлик ишларини олдиндан кўриб қўямиз. Қарорлар ва докладлар билан танишамиз. Керакли ёрдам ва маслаҳатларимизни берамиз.

Шу зайлда тайёрланган мажлис юксак савияда, коммунистларнинг актив иштирокида ўтади. Масалан, «Ташхлебторг» ва «Ташпромторг» коммунистларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларида камчиликлар юз-хотир қилинмай очиб ташланди, уларни тугатиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

КПСС XXIII съезди бошланғич партия ташкилоти секретарларининг маълум муддатгача ишлаши чегарасини олиб ташлади. Бу партия ишини янада яхшилаш, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш имкониятини берди.

Партиявий иш — ижодий иш. Буни ҳар бир райком инструктори, ҳар бир партия ходими чуқур ҳис қилган ҳолда иш олиб бориши керак. Энг муҳими — бошланғич партия ташкилотларининг ишига чуқур кириб бориш, у ердаги коммунистларнинг куч ва ғайрати, қобилиятини олдимизда турган муҳм вазифаларни бажаришга сафарбар қила билишдир. Бунинг учун эса ўз иш услубимизни доимо такомиллаштириб боришимиз лозим.

В. ГЛАЗУНОВА,
Киров район партия комитетининг инструктори.

РЕСПУБЛИКА ҲУКУМАТ КОМИССИЯСИДА

Тошкентдаги зилзила оқибатларини тугатиш масалалари билан шуғулланувчи республика ҳукумат комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди. Комиссия Ўзбекистон пойтахтидаги қурилиш ишларини янада жадаллаштиришга доир бир қанча муҳим масалаларни қараб чиқди.

Якка тартибда уй-жой қуриш учун ажратилган янги массивларда иморатлар қуриш тобора кенг кўламда авж олиб бормоқда. Бироқ, Ўзбекистон ССР Халқ Контроли комитетининг текширувида шу нарса аниқландики, шу массивларни комплекс қуриш ишида катта-катта камчиликларга йўл қўйилмоқда. Якка тартибда уй қурувчиларга ер участкалари ажратиб бериш пайсалга солинмоқда. Якка тартибда уй қурувчиларга транспорт бериш, бузилган уйлардан чиққан бинокорлик материалларини бепул бериш ва бошқа баъзи масалаларда етарли ёрдам кўрсатилмаётир. Уй-жой массивларига бориладиган йўллар ва кварталлар ичидаги йўллар, водопровод шохобчаси йўл қўйиб бўлмайдиган даражада секин қурилмоқда. Бинокорлик материаллари, озиқ-овқат моллари ва сабзавот билан савдо қилишни ташкил этишда, якка тартибда уй қурувчиларга медицина хизмати кўрсатишда жиддий нуқсонлар бор.

Тошкент шаҳар ижроия комитети, республика савдо министрлиги, автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги, соғлиқни сақлаш министрлиги раҳбарларининг энг қисқа муддат ичида ана шу нуқсонларни тугатиш учун оператив чоралар кўрамиз, деб айтган гаплари инобатга олинди.

Шаҳарда зилзиладан зарар кўрган медицина муассасаларини ремонт қилиш учун кўп ишлар қилинди. Бироқ, деб таъкидлади комиссия, бу муассасаларни тиклаш ҳали ҳам суст бормоқда, ишчи кучи кўп объектларга бўлиб юборилган. «Главташкентстрой»га биринчи навбатда турган 25 объектни октябрь ойидаёқ тўла-тўкис капитал ремонт қилиб қайтадан тиклаш учун ўзининг бутун кучини ана шу объектларга тўплаш таклиф қилинди.

Ҳарбий бинокорлар Ўзбекистон пойтахтига жуда катта ёрдам бермоқдалар. Улар ишларнинг суръатини жадаллаштириб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг уларга қарата чиқарган Мурожаатига жавобан 1 ноябрга қадар йўлдош шаҳар Сергелида юз минг квадрат метр янги уй-жой биноларини фойдаланишга топшириш, қолган 50 минг квадрат метрни эса янги йилгача қуриб битказишга қарор бердилар.

Бироқ, ҳарбий бинокорларнинг отрядларидан фойдаланиш ва уларга маиший хизмат кўрсатишда ҳам катта-камчиликлар мавжуд. Хусусан, улар кўп бошқармалар, объектлар ва бригадаларга тарқатиб юборилганлиги уларнинг меҳнатини яхшироқ ташкил этишга ва улардан тағин ҳам унумли фойдаланишга имкон бермаяпти. Комиссия мажлисида ҳарбий бинокорлар тўғрисида яхшироқ ғамхўрлик қилишга, уларнинг янги Тошкентни қуришда тағин ҳам активроқ иштирок этишини таъминлашга ёрдам берадиган конкрет чоралар белгиланди.

Комиссия шаҳарни емирилган бинолар қолдиқларидан тозалаш соҳасида ўзи берган топшириқларни бажаришда йўл қўйилаётган нуқсонларга тегишли ташкилотларнинг эътиборини жалб қилди. (ЎзТАГ).

Пайпоқ-трикотаж фабрикасида Мукаррама Назарова ўзининг шижоаткорона меҳнати туфайли дугоналарининг иззат-ҳурматини қозониб келмоқда. Мукаррама кундалик иш нормаларини ортиғи билан бажаради. У Тошкент политехникуми кечки бўлимининг иккинчи курсида ўқийди.

А. Тўраев фотоси.

Ленин орденли «Главленинградстрой» қурувчилари улуғ Октябрнинг 50 йиллигига катта туҳфа билан келишмоқчи. 25 минг квадрат метр уй-жой қуриб бериш мажбуриятини олишган. Шу кунлари қурилиш майдонларида иш қизғин. Ҳар бир ленинградлик бунёдкор халқимиз олдида берган ваъдасининг устидан чиқиш борасида фидокорона меҳнат қилмоқда. Суратда: кундалик нормаларини 135 процентга етказиб бажараётган моҳир қурувчилардан (чапдан ўнгга) В. Лебедев, Н. Шахов, В. Нечаев, В. Васильев ва В. Николаев ўртоқлар.

В. Сваричев фотоси.
ЎзТАГ фотохроникаси.

ЯГОНА МАҚСАД БИЛАН

Чилонзорнинг 24-квартали. Жуда катта майдонда янги уй-жойлар, маданий-маиший муассасалар қад кўтармоқда. Уларни Тошкентдаги зилзила оқибатларини тугатиш, республикамизнинг янги пойтахтини яратишдек ягона мақсад билан келган 8 та қардош ва қондош республика — Қозоғистон, Литва, Латвия, Эстония, Молдавия, Грузия, Белоруссия ва Озарбайжоннинг қўли гул бинокорлари қуришяпти. Умумий ҳажми 50 минг квадрат метрдан ортиқроқ бўлган 24 та уй соат сайин бўй чўзяпти. Бу турар-жойларнинг ҳаммаси йил охиригача тошкентликларга ҳадя этилади.

Шу вақтгача қурилиш практикасида ҳозирги Тошкентдаги сингари мамлакатимизнинг барча географик районларидан келган кўп сонли бинокорлик ташкилотларининг ҳамкорликда ишлаши каби воқеа бўлмаган эди. Ҳақли равишда Тошкентни Бутуниттифоқ қурилиш майдони деб аташади. Бу ерга яхши ният, ягона мақсад — зилзиладан зарар кўрган шаҳар аҳолисини тезроқ уй-жой билан таъминлашга ҳисса қўшиш иштиёқи билан келган турли-туман қурилиш ва монтажлаш ташкилотларининг ишини зудлик билан координациялаш, уларнинг унумли ва сифатли ишлашига ёрдам бериш, уларга ҳар соҳада кўмаклашиш анча мураккаб вазифа. Расмий суратда иттифоқдош республикалар бинокорлари ишини ташкил этувчи бошқарма бу вазифани озми-кўпми муваффақиятли бажармоқда. Иттифоқдош республикалар бинокорларига ҳартомонлама амалий ёрдам беряпти.

Бу бошқарма коллективининг мақтовга сазовор ишларини кўрсатувчи жуда кўп мисолларни келтириш мумкин. У турли мураккаб ташкилий-техникавий масалаларни муваффақиятли ҳал қилмоқда.

Август ойида кенг кўламда қурилиш авж олиб кетди. Ёрдамга келган барча бинокорлик ташкилотлари коллективлари иморатлар қуришга киришдилар. Фақат Чилонзордагина эмас, шаҳарнинг Рисовая, Қорақамиш, Високовольтная массивларида ҳам кўп қаватли хашаматли уйлар тез қад кўтармоқда. Ҳарбий бинокорлик ташкилотлари бунёд этаётган Сергели шаҳар қиёфасига кирмоқда. Тошкент марказини қуриш ишлари бошлаб юборилди. Қисқа муддат ичида қурилиш ишларининг авж олиб кетиши учун барча шароитлар яратиб берилди. Қурилиш майдонлари ажратилди, уларга борадиган йўллар қурилди. Қатор коммуникация тармоқлари бунёд этилди. Барча ташкилотлар зарур лойиҳа-смета ҳужжатлари билан тўла таъминланди.

Ҳозирги вақтда шаҳарда бирйўла 160 та кўпқаватли уй-жой майдони корпуслари осмонга бўй чўзяпти. Кўриниб турибдики, зилзиладан кейинги вақт ичида катта ҳажмдаги ишлар бажарилган. Бинокорларнинг кўп сонли армияси, жангчилар КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукуматининг жуда катта ёрдамига суянган ҳолда Тошкентни қайта қуриш ва реконструкциялаш бўйича топшириқларни муваффақиятли бажармоқдалар.

Бунда координациялаш бўйича бошқарма коллективининг ҳам анча хизмати бор. Чунки у турли катта-кичик ташкилий ва техникавий масалаларни зудлик билан ҳал қилмоқда. Албатта бу ишда унга қатор шаҳар ва республика ташкилотлари ёрдам беряпти. Мен бир неча бор бошқарма ҳузуридаги штаб мажлисида иштирок этдим. Мажлис ҳафтада уч марта бўлади. Унда қурилиш-монтаж поездларининг раҳбарлари қурилиш давомида вужудга келган турли масалаларни ҳал қилишади. Штаб ишида шаҳар ижроия комитети ва архитектура-планировкалаш бошқармасининг вакиллари ҳам фаол иштирок этишмоқда. Биргаликда ҳаракат қилиш, масалани жамул-жам бўлиб ҳал қилиш яхши натижалар бермоқда. Ҳар бир қардош республика қурилиш майдони қисқа вақт ичида сув ва электр қуввати билан таъминланди. «Главташкентстрой» Болтиқ бўйи республикалари ва Молдавия бинокорларини йиғма темир-бетон, барча республикаларни қум-шағал билан таъминлади. Арманистонлик бинокорларга ер қазиш машиналари берилди. Бошқарма ҳар бир республиканинг темир-бетонга бўлган эҳтиёжини тўла аниқлади ва уни етказиб бериш вазифасини «Главташкентстрой» корхоналари зиммасига юклади. Келган ташкилотлар учун зарур бўлган канализация, водопровод ва газ трубаларига заявкалар тузди.

Ёрдамга келган коллективлар фойдаланишга топшириш олдида турган биноларни тезроқ қуриш ишида «Главташкентстрой трест»ларига техника, ишчи кучи билан ёрдам беришяпти. Масалан, украиналик пардозловчилар «Главташкентстрой»нинг ишга тушираднган объектларида бир неча кун ишлади. Координациялаш органи келган ташкилотлар ўртасида ҳам ўзаро ёрдам уюштирмоқда.

Энди қурилиш ишларини янада тезлаштириш билан боғлиқ бўлган қатор масалалар устида тўхтаб ўтмоқчимиз. Координациялаш бошқармаси ўзининг бундан кейинги фаолиятида ана шуларга эътиборни кучайтирса яхши бўлур эди.

Уйларни кўплаб фойдаланишга топшириш вақти келмоқда. Бу йил ишга туширилиши лозим бўлган барча уй-жой майдонининг деярлик учдан икки қисми октябрь-ноябрь ойларида тайёр қилиниши лозим. Қирғизистонлик бинокорлар бир қанча уйларни меҳнаткашлар оилаларига совға қилишмоқчи. Фарғоналиклар икки бинода пардозлаш ишларини бошлаб юборишди. «Укрстрой» тресги коллективи бир қанча уйларнинг устини ёпишга тахт қилиб қўйди. «Росташтрой» тресги қураётган уйлар кўз ўнгимизда қомат кермоқда. Россия Федерацияси бинокорлари йил охиригача умумий майдони 105 минг квадрат метр бўлган 41 та кўпқаватли уйни фойдаланишга топшириш ниятидалар.

Демак ҳа демай кўплаб ҳовли тўйлари бошланади. Табиатнинг кўпол ҳазили натижасида бошпанасиз қолган тошкентликлар бу қувончли дақиқани сабрсизлик билан кутмоқдалар. Лекин, ишни кечиктираётган айрим камчиликлар ҳам бор. Координациялаш бошқармаси ёрдамчи пудратчи ташкилотлар билан ҳамкорликда ишлаб чиқилган квартиралараро коммуникациялар қуриш графигини амалга ошириш устидан қатъий назорат олиб бормаяпти. Айрим ихтисослашган ташкилотлар ана шу графикка мувофиқ ишламаяпти.

Бу маълум қийинчиликлар туғдиради, шубҳасиз. Тайёр уйларни оилаларнинг кўчиб кириши кечикиши мумкин. Сентябрь ойи охирлашмоқда, аммо кварталлараро ва квартал ичида коммуникациялар қуриш лозим даражада кенгайиб кетгани йўқ. Газ тармоқлари, иситиш трассалари, водопровод, шунингдек йўл қуриш зиммасига юклатилган ташкилотлар бинокорлардан орқада қолишмоқда. «Средазнефтегазстрой» трестига қарашли 1-қурилиш бошқармасининг ҳаддан ташқари суст ишлаётганлиги ташвиш туғдирмоқда. У Чилонзорда октябрь ойигача умумий узунлиги 25 километр бўлган кварталлараро газ магистралларини қуриб битказиши лозим. Шу мақсад учун Тошкентга турли-туман техника келтирилди, тажрибали монтажчилар юборилди. Трассанинг лойиҳаси аллақачон берилган. Фақатгина иш бошлаш керак. Лекин газчилар ишни йигирма кун кечикиб бошлашди. Шунга қарамай монтаж жуда секин олиб борилипти. Ҳозирги шароит барча техника воситалари, ишчи кучини тўла ишга солиш ва газ магистрали қурилишини жадаллаштиришни тақозо этади.

СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига қарашли «Ўзбекгидроэнергострой» трестига 23, 24, 26 кварталларга борадиган иситиш тармоқлари қуриш вазифаси юклатилган эди. Трест шунинг учун айрим участка ташкил қилди. Бироқ иш ҳеч юришмаяпти, бошланмасдан тўхтаб қолди. Бор-йўғи икки километр узунликдаги траншея тайёрланди. Шу билан иш тўхтади. Уни сув босиб кетди. Лойиҳачилар буни олдиндан кўришган эди. Шунинг учун унга параллел зовур қуришни планлаштиришди. Ишни албатта шу зовурдан бошлаш керак эди. Аммо бу иш зиммасига юклатилган 2-«Таштрансспецстрой» трестининг биринчи қурилиш бошқармаси раҳбарлари бу ишни бошлашга шошилишмаяпти. Бундай ўзибўларчиликка хотима бериш керак.

Икки километрдан ортиқроқ узунликдаги йўл Қурилиш ва Фарҳод кўчаларини бир-бирига боғлаши керак. У қурилиш ишлари интенсив олиб борилаётган район ёнидан ўтади. «Ташдорстрой» тресги бу йўл қурилишида планировка ишларини бошлаб юборди. Графикка мувофиқ бу муҳим иш йилнинг биринчи ноябригача тайёр бўлиши керак. Трест коллективи уни бундан ҳам барвақтроқ ишга туширмоқчи. Аммо бунинг иложи бўлмаяпти. Чунки В-22 кварталидаги эски биноларни бузиш масаласи ҳамон ҳал бўлганича йўқ. Бу янги квартал «Москва» колхози ерларида жойлашган бўлиб, у москваликларга биркитиб қўйилади. Қардош бинокорлар келаси йили бу майдонда 50 минг квадрат метр уйни қуришни бу йил бошлашлари керак. Тегишли ташкилотлар бу масалани тезда ҳал қилишлари зарур.

Координациялаш бошқармаси ходимлари ҳозирги вақтда ана шу масалаларни ҳал қилишда бинокорларга ёрдам беришлари керак. Биз ўйлаймизки, бошқарма республика, шаҳар ташкилотлари ёрдамида қурилишни жадаллаштиришга ҳалақит бераётган шундай камчиликларни тезда бартараф этишга муваффақ бўлади.

И. АХМЕТОВ,
бинокор-инженер.

ЧОРВОҚДА ДОЛЗАРБ ДАМЛАР

Чорвоқ ГЭСи бинокорлари ҳозир долзарб дамларни бошларидан кечиришяпти. Оқава канали қурилиши ниҳоясига етиб қолди. Тоннелининг биринчи навбати тўла қўлдан чиқмоқда. Қурувчиларнинг ҳисоб-китоби бўйича, 30 сентябрь куни асов Чирчиқ ўз ўзанини ўзгартиради. Дарё бўғилиб, унинг суви тоннеллар бўйлаб оқава канали томон бурилади.

Шу кунларга етиб келгунча бинокорлар озмунча тўсиқларни босиб ўтишмади. Тоғ-тошлар бағри ўйилиб, бир ярим километр узунликда тоннель қазилди. Бир ярим миллион кубометр тоғ жинслари қазиб олиниб, отвалларга ташилди. Биргина оқава канали қурилиши учун 70 минг кубометр бетон қоришмаси сарфланди. Минг тонна арматура ва металл конструкциялари монтаж қилинди. Бу ишларни бажаришда А. Пеганов, Г. Петухов, Л. Семеняко ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари ва яна юзлаб бинокорлар фаол қатнашишди.

Ҳозир асосий иш тўғон бошида. Бу ерда бетончилар сўнгги кубометр қоришмани ёткизмоқдалар. Пардозловчилар бўлажак сув йўлини ғоятда силлиқлаб шиббаламоқдалар. В. Ерофеев бошлиқ гидромонтажчилар эса улкан затворнинг биринчи секциясини монтаж қилмоқдалар. Монтаж ишлари охирига етган ҳисоб. Яна у бир синаб кўрилади-да, фойдаланишга топширилади. Шундай қилиб дарё бўғилади. Бу бинокорларнинг дастлабки маррасидир. Сўнг нур ишлаб чиқарувчи блоклар қурилиши бошлаб юборилади. Беш йилликнинг охирига бориб 600 минг киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқарувчи Чорвоқ ГЭСи фойдаланишга шай бўлади.

Ж. НОСИРОВ.

Суратда: Қурама тоғларидаги карьерларнинг бири тасвирланган.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

МАШИНА МЎЪЖИЗАСИ

Механизатор — звено бошлиғи Эргаш ҚУРБОНБОЕВ.

Янгийўлга борганимизда «Ленинизм» колхозидаги Эргаш Қурбонбоев бошлиқ звено «районда биринчи бўлиб планни бажарди» деган хушхабарни эшитиб қолдиг-у дарҳол ўша томонга йўл олдик...

Партком секретари Юсуф Толипов билан звенонинг дала шийпонига етиб келганимизда тушки дам олиш пайти яқинлашиб қолган эди. Шийпонда ҳеч ким кўринмайди. Ҳамма далада. Рўпарамиздаги катта пайкалда еттита машина ишлаяпти. Уларга бироз разм солиб турган киши чавандозлар пойгасини эслайди.

— Улар мунча ҳовлиқишади, — деб сўрадик Юсуф акадан.

— Э, буларни сира сўраманг. Мен сизга айтсам, улар бир-бирларидан вақтни қизғанишади. «Шеригимдан бир килограмм ортиқ пахта терсам ҳам — соврин меники» деб ўйлайди ҳар бири. Шунинг учун ҳам бир-бирининг орқасидан қувгани-қувган.

— Бунақада пахта чала териб кетилмайдими?

—Ҳэ, илгариги вақтлар ўтиб кетган. Шу машиналаримиз тераётган пахтани пункт фақат биринчи сортга қабул қилаяпти. Қани юринглар, пайкалнинг тоза ёки чала терилаётганлигини ҳам текшириб кўрайлик.

Пайкал оралаб кетдик. Машина ўтган эгат билан ўтмаган эгат орасида жуда катта фарқ бор. Машина ўтган эгатлардаги ғўза тупларида бирорта ҳам оқ нарса кўринмайди. Ўтмаган эгатларда эса пахта чаман-чаман бўлиб очилиб ётибди. Ерга тўкилиб қолган бир қисм пахта ҳам кўзга ташланмайди. Шунда ич-ичимиздан қувониб кетдик.

Пайкал чеккасига бир «зангори кема» келиб, прицепга алланча пахта тўкди.

— Планни бажарган йигитимиз мана шу бўлади, — деб Юсуф ака машинани яна пайкалга солаётган механизаторга ишора қилди. Биз илтимос қилиб, машинани тўхтатдик. Фотомухбиримиз ғолиб механизатор Эргашнинг суратини олиши керак эди. Куйди-пишди бу йигит то суратни олиб бўлгунча ҳам тоқат қилиб туролмади:

— Бўлдими ака, анавилар анча илгарилаб кетди-ку.

— Мана, ҳозир, — деб шошилди фотомухбиримиз.

Фотоаппарат «шиқ» этиши биланоқ Эргаш газни босиб, машинасини ҳайдаб кетди. Бункерга яна пахта селдай қуйила бошлади...

Шийпонга бориб ўтирдик-да, машиналарнинг ишини яна кузата бошладик. Бир зум тиним билишмайди-я, азаматлар!

— Эсларингизда бўлса керак, Эргаш район механизаторларининг слётида «Иллик планни 12 кунда бажарамиз» деб, кўпчиликка ваъда берган эди, — деди Юсуф ака, — пахтаси бирданига очилиб кетди. Дефолиацияни ҳам вақтида ўтказдик. Барг тўкилиши билан унинг звеносига бешта машинани қўйиб юбордик. Ҳар куни 11—12 процентдан пахта жўнатиб турилди. Тўққиз кун деганда план юз фоиз бажарилди! Тағин қандай қилиб бажарилди денг-а, районда энг биринчи бўлиб бажарилди. Терим олдидан қабул қилган қароримизга мувофиқ Эргашнинг звеносига битта қўйни мукофот қилиб бердик. Уни мана шу шийпонда қўйиб, чинакам пахта тўй қилиб юборишди азаматлар.

Биз Юсуф акадан «энди улар мажбурият ҳисобига теришаяптими», деб сўрадик. У Эргаш ва унинг ҳамкасабаларидан Тўлаган Тожиев, Абдурасул Исҳоқов, Раҳмат Нишонбоевларнинг ҳаммаси энди Эргаш Қурбонбоевнинг звеносига ўтиб, бир группа бўлиб ишлашаётганини айтди. Бу — аҳилликнинг рамзи. «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун» деганлари шу-да!

Шу пайт шийпон ёнига «газик» келиб тўхтади. Ундан колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Ортиқов тушди. У келиб биз билан кўришар экан, шундай деб ҳазиллашди:

— Пешқадамлар қаерда бўлса, мухбирлар ҳам ўша ерда экан-да.

«Ленинизм» колхози ҳозир Янгийўлда карвонбошилик қилаяпти. Колхозда эса шу биз турган Қозоқбой Ризаев бошлиқ участка энг биринчи ўринда кетаяпти. Абдулла ака «пешқадамлар» деганда шунга шаъма қилаётган эди. Бироздан кейин суҳбат даврамизга келиб қўшилган Қозоқбой акани гапга тутдик. Унинг сўзларидан шу нарса маълум бўлдики, участка деҳқонлари бултур 36,4 центнердан хирмон кўтаришган. Ялпи ҳосилнинг 75 проценти машиналар билан терилган. Уларнинг бу йилги аҳди пландаги 640 тонна ўрнига 916 тонна пахта сотиш, ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш, планда белгиланган ҳосилнинг 95 процентини «зангори кема»лар билан териб олишдан иборат экан.

Қозоқбой ака «кунига қанчадан топшираяпсизлар» деган саволимизга «тунов кунлари уч-тўрт процентдан топшираётувдик, кеча олти процентга чиқиб олдик. Энди буёғини шундан оширсак-оширамизки, асло камайтирмаймиз» деб жавоб берди. У шу гапларини бепоён далаларда жавлон ураётган етти «зангори кема»га таяниб гапираётган эди.

Абдулла ака билан машинага ўтириб, колхознинг ҳамма далаларини айлана бошладик. Пайкалларда ишлаётган тўда-тўда машиналарга назар ташлаб бораркан, раис бир кулимсираб қўйди-да, шундай деди:

— Яқин-яқингача кўпчилик бригадирларимиз машина деса қирдан-қирга қочишарди. «Эртага сенинг бригадангга машина юборамиз» десак, кечаси билан одам қўйдириб, пахтани тердириб юборишарди.

Кимлар шунақа қиларди?

— Кимлар бўларди? Ўттиз-ўттиз беш йилдан буён бригадирлик қилиб келаётган Омонқул Айтқулов, Анорқул Абдуллаев сингарилар-да. Энди бўлса, уларни илгаригига сира қиёс қилиб бўлмайди. «Машинанинг турган-битгани мўъжиза экан, бизга яна ҳеч бўлмаса биттагина машина қўшиб беринг, раис ака» деб келишади улар. Омонқул бошлиқ участкада бу йил ялпи ҳосилнинг саксон проценти териладиди. У ерда ҳозир машиналар шундай ишлаяптики, асти қўяверасиз. Олдинги ўн кунликда колхозимизнинг кўчма Қизил байроғи ва битта қўй мукофотини шу омонқуллар олди.

Абдулла ака машина терими билан боғлиқ бўлган жуда кўп гапларни гапириб берди. Колхозда яқин-яқингача машина терими унчалик қулоч ёзмаган эди. Олтмишинчи йилларнинг бошларида пахта тайёрлаш планининг бажарилиши саксон-тўқсон кунга чўзилиб кетарди. Янги-янги машиналар сотиб олингач, машина теримига колхозда каттаю-кичик ҳамма чинакам ихлос қўйгач, бу муддат кескин қисқариб кетди. Бултур колхоз 30 кун деганда рапорт берди. 1962 йилда машиналар билан атиги 230 тонна пахта терилган бўлса, бултур 1751 тонна пахта терилди. Колхоз суворийларининг бу йилги аҳдлари янаям катта. Улар дастлаб 1500 тонна кейин 1800 тонна пахта терамиз дейишган эди. Эндиликда эса мажбуриятдаги 3600 тонна пахтанинг камида 2000 тоннасини машиналар билан териб оламиз дейишаяпти. Шундай звенолар борки, улардаги ҳосил юз фоиз машинада терилади. Мана, масалан Эргаш Қурбонбоев звеносини олиб кўрайлик. Бу ерда юз процент пахта машина билан териб олинди. Деҳқонбой Тенгизбоев, Тўлаган Тожиев, Абдурасул Исҳоқов сингари ўртоқлар бошлиқ звеноларда ҳам шундай бўлаяпти.

Механизатор — звено бошлиғи Деҳқонбой ТЕНГИЗБОЕВ.

Колхоз хирмонининг бир баракасига ўн барака қўшаётган, машинанинг мўъжизасини рўйрост намойиш қилаётган азамат механизаторларга катта муваффақиятлар тилаймиз.

Ш. ШОРАҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

⊙ Колхоз пахта далаларида «зангори кема»лар тўхтовсиз ишламоқда. Терилган пахта қабул пунктларига прицепларда пешма-пеш жўнатиб турилибди.

Ҳ. Эралиев фотолари.

КЎПМИНГ КИЛОГРАММЧИ

Янгийўл районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг пахта далаларида кўпминг килограммчилар сафи кенгаймоқда. Ўнлаб қиз-жувонлар социалистик мусобақани кучайтириб, баракали меҳнат қилишаяпти. Суръатга-суръат қўшиб улкан хирмон кўтаришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Бу ерда нормасини ошириб бажармайдиган теримчини топа олмайсиз. Жуда кўп аёллар кундалик топшириқни икки-уч баравар қилиб адо этишмоқда.

Мусобақада Муҳаббатхон Маматоева олдинда бормоқда. У яқиндагина 200 килограммдан пахта тераётган эди. Энди бу рақам ҳам орқада қолиб кетди. Муҳаббатнинг кунига тераётган пахтаси 280 килограммга етди. Эрта-индин бу кўрсаткич ҳам орқада қолиб кетади.

— Мен,— дейди у,— ўз дугоналарим олдида 12 минг килограмм пахта териш мажбуриятини олдим. Шу кунга қадар 4 минг килограмм «оқ олтин» териб хирмонга топширдим. Даламизда «оқ олтин» кўп. Албатта сўзимнинг устидан чиқаман.

Муҳаббат билан мусобақалашиб ишлаётган Майзура Ҳожимуродова ҳам олдинги сафда кетаяпти. У ҳар бир соатдан унумли фойдаланиб, кунига эл хирмонига 260 килограммдан «оқ олтин» тўкиб турибди. Ўнлаб чевар теримчилар ана шу илғорлардан ўрнак олган ҳолда ишлаб, кўпчиликнинг иззат ва ҳурматига сазовор бўлишмоқда.

Х. ТУРСУНҚУЛОВ.

МАДАНИЯТ ЁДГОРЛИКЛАРИНИ САҚЛАЙЛИК

Тошкент шаҳар совети ижроия комитети Ўзбекистон пойтахтидаги маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу ишга меҳнаткашларнинг кенг доираларини жалб этишга қарор қилинди. Шаҳардаги маданият тарихий ёдгорликларини муҳофаза қилиш кўнгилли жамияти тузилмоқда. Бу жамиятнинг ташкилот комитети ишга киришди.

Октябрь ойининг бошида янги кўнгилли жамиятнинг шаҳар конференцияси чақирилади.

(ЎзТАГ).

ЯНГИ АППАРАТ

Монтажчилар узоқ давом этган мураккаб ишнинг охирига етказдилар. Улар янги аппарат монтажини тўла тўкис тугалладилар. Янги аппарат шаҳарлараро телефон станцияси ўрнатилган. Хўш, аппаратнинг ҳикмати қандай?

Айтайлик, сиз Москва, Ленинград ёки Киев шаҳридаги дўстингиз, акангиз ё синглингиз билан гаплашмоқчисиз. Бунинг учун илгаригидек шаҳарлараро телефон-станциясига бориб заказ тақдим қилишингиз шарт эмас. Уйингизда ёки ишхонада ўтириб бевосита олисдаги ёру-биродарингиз билан тўғридан-тўғри шаҳар телефонида гаплашаверасиз. Бу меҳнаткашлар учун ғоятда катта қулайликдир.

Шунингдек марказ билан боғланган телеалоқанинг бешинчи канали ҳам яқин орада фойдаланишга топширилади. Бешинчи канал ишга тушса узоқ шаҳарлардагилар ҳам Тошкент телестудияси 2-программа эшиттиришларини бемалол томоша қилаверадилар.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

ШОНЛИ САНА МАДҲИ

Бу йил совет Қирғизистонининг меҳнаткашлари ўз республикалари ва Қирғизистон Компартиясининг қирқ йиллигини нишонлайдилар.

Республиканинг шонли 40 йиллиги юбилейи — бу Туркистон ҳарбий округи жангчиларининг ҳам байрамидир. Туркистон жангчилари Совет Иттифоқи Қуролли Кучларимизнинг барча шахсий состави сингари коммунизм учун олиб борилаётган курашда ўзларининг тутган ўринлари нақадар катта эканлигини яхши биладилар.

«ФРУНЗЕВЕЦ», «СОВЕТСКАЯ КИРГИЗИЯ», «СОВЕТТИК КИРГЫЗСТАН» газеталарининг жума кунги қўшма сони армия билан халқнинг мустаҳкам бирлиги масаласига бағишлангандир. Газетадаги ҳар бир мақола ва расм Қирғизистон республикаси меҳнаткашларининг халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида қўлга киритаётган ютуқлари, Туркистон ҳарбий округи жангчиларининг ҳаётидан ҳикоя қилади.

Газетанинг биринчи бетидаги Қирғизистон Компартияси Марказий Комитети биринчи секретари Т. Усубалиев, Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондони генерал полковник Н. Г. Ляшченконинг «Мустаҳкамланиб бораётган бирлик» мақоласида армия билан халқнинг мустаҳкам бирлиги тўғрисида гап боради.

Ўш областидаги Карл Маркс номли колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Юнусов, Тонск районидаги Ленин номли колхоз раиси И. Тўйчубеков ўртоқлар колхоз тузумининг тантанаси, қирқ йил ичида эришилган ютуқлар ҳақида ҳикоя қилсалар, младший сержант С. Харченко, подполковник К. Амиров, старший лейтенант В. Мамонтов, майор А. Дровосеков ўртоқларнинг мақолаларида Туркистон ҳарбий округи жангчиларининг хизматни аъло даражада ўтаб ўзларининг жанговарлик қобилиятларини ошириб бораётганликлари ҳақида сўзлайдилар.

Газетада Ленин мукофоти лауреати Чингиз Айтматовнинг «Солдат ўғли» сарлавҳали ҳикояси ҳам босилган. Совет кишилари социалистик Ватанимизнинг куч ва қудратини ортиб бориши йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Совет Қирғизистони меҳнаткашлари, Туркистон жангчилари ҳам ўзларининг куч ва ғайратларини коммунизм қурилишига сафарбар этмоқдалар. Бу ғоя газетадаги ҳар бир материалда бўртиб турибди.

БЕШ ЙИЛДА 2.000.000 ТРАКТОР

АПН мухбирининг СССР трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министри И. СИНИЦИН билан суҳбати

Янги беш йилликнинг дастлабки босқичи муваффақиятли якунланди. Ярим йиллик топшириқ ортиғи билан адо этилди. Ортиқча сарфиётларнинг камайганлиги натижасида пландан ташқари 2 миллион сўмлик иқтисодий фойда кўрилди. Топшириққа қўшимча равишда 400 та трактор, 6 миллион сўмлик турли хил қишлоқ хўжалик машиналари, шу жумладан 230 та дон йиғиб-териб олувчи комбайн, қарийб 7,5 миллион сўмлик запас қисмлари тайёрланди.

КПСС XXIII съезди Директиваларида айтилганидек, 1966—1970 йилларда қишлоқ хўжалигига 1.790 минг трактор етказиб берилади. Яқинда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «1966—1970 йилларда тракторлар, ўзиюрар шассилар двигателлар ва улар учун запас қисмлар ишлаб чиқаришни тезлаштириш тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Мамлакат беш йилликнинг сўнгги йилида 600—625 минг дона трактор олади. Бутун беш йилликда эса дастлабки ҳисоб-китоблар бўйича 2 миллион донадан ортиқроқ трактор тайёрланади. Қишлоқ хўжалик машиналари ва запас қисмлари ишлаб чиқариш сезиларли даражада кўпаяди. Саноат ишлаб чиқариш ҳажмининг йиллик ўсиши 12,5 процентни ташкил этиши керак. Ҳар сўмлик товар маҳсулоти учун сарфланадиган маблағ 11,2 процент камаяди, меҳнат унумдорлиги эса 46 процентгача ўсади.

Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, колхоз ва совхозлар «Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини комплекс механизациялаш системаси» асосида илмий жиҳатдан асосланган машиналар қабул қилиб оладилар. Беш йил давомида 465 хил янги машинани серияли равишда ишлаб чиқариш мўлжалланяпти.

Биз ўз олдимизга жаҳоннинг барча машиналаридан ўтиб тушадиган ажойиб агрегатлар яратишни вазифа қилиб қўйганмиз. Занжирли тракторлар тезлиги ҳар соатда 7—12 километр, ғилдиракли тракторларники эса 9—15 километрга етади.

Челябинск трактор заводи коллективи зиммасига 15, 25 ва 35 классли юқори унумли агрегатлар яратиш вазифаси юкланган. Харьков трактор заводи эса занжирли тракторлар ишлаб чиқариш билан бирга Т—125 моделидаги ғилдиракли машиналар ҳам тайёрлашга киришади. Кишенев заводи фақат лавлаги етиштиришда қўлланиладиган техника ишлаб чиқаришга ихтисослашади. Волгоградликлар қуввати 90 от кучига эга бўлган ҳайдов тракторлари тайёрлаб берадилар. Унинг кўпгина қисмлари такомиллаштирилади. Двигателнинг мотор ресурси биринчи капитал ремонтигача 4.500—6.000 соат ишлаб беради. Моторлар анча енгиллашади. Двигатель ҳар минутда 2.300 оборот қилади. Сарф қилинадиган ёқилғи эса 170—180 килограммгача камайтирилади.

Беш йилликда шоли, картошка, лавлаги каби экинлар ҳосилини йиғиб-териб берувчи серунум агрегатлар ҳам яратилади. Ҳозирги пайтда қишлоқ хўжалигини химиялаштиришга алоҳида эътибор бериляпти. Минерал ўғитларни тайёрловчи, ортувчи, транспортировка қилувчи ва сепувчи машиналар ҳамда қурилмалар яратиш планлаштирилган. Янги агрегатлар заҳарли химикатлар исрофгарчилигини икки-уч марта камайтиради.

Машинасозлар чорвадор ва паррандабоқарлар олдида ҳам қарздор бўлиб қолмайдилар. Фермалар ва паррандачилик фабрикалари учун такомиллаштирилган агрегатлар етказиб бериш мўлжалланмоқда. Нежинск машинасозлик заводи 1967 йилдан бошлаб бундай агрегатларни ишлаб чиқаришга киришади.

Хўш, мелиораторлар машинасозлардан қандай янгиликлар кутишяпти? Мелиорация ишларини бажариш ва суғориладиган ҳамда бўз ерларда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш мақсадида 80 хилдан ортиқроқ трактор ва машиналар тайёрланади. Улар яқин келажакда серияли равишда ишлаб чиқарила бошланади. Қуввати 75 от кучидан 220 от кучигача бўлган тракторлар фақат мелиорация ишлари учунгина мўлжалланади.

Ҳар минутда 70 литр сувни ёғдирувчи қурилманинг дастлабки тажриба партиясини яратиш чоралари кўрилмоқда ҳозир. У қисқа муддатда тайёрланиб, 1967 йилдан бошлаб серияли равишда ишлаб чиқаришга топширилади. Кенг кўламда сунъий ёмғир ёғдирувчи қурилманинг эса техник даражаси такомиллаштирилмоқда. Херсон комбайн заводи ва Котельник қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи суғоришни механизациялаштирувчи 20 хил янги типдаги машина ишлаб чиқаришни ўзлаштиради.

Кези келганда тармоқлар учун капитал маблағлар кўплаб сарфланишини ҳам эслатиб ўтмоқ керак. Мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш, шунингдек янгиларини қуриш учун 1700 миллион сўм сарфланади. Бу ўтган етти йилликда сарфланган капитал маблағдан қарийб 80 процент кўпдир. Биз Павлодар шаҳрида янги завод қуришни планлаштирганмиз. У 1968 йилда ишга тушиб, беш йиллик охиригача 70 минг донага яқин ҳайдов тракторлари тайёрлайди. Волгоград, Уманск, Ковельск шаҳарларида ҳам қатор саноат корхоналари бунёд этилади. Челябинскда йирик мотор корхонаси, Чебоксарида оғир тракторлар заводи яратилади. Қишлоқ хўжалик машинасозлиги қуввати ҳам ғоятда ошади.

ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИ АЙБЛАМОҚДАЛАР

ПЕКИН. (ТАСС). Ҳозир Пекин кўчаларида Шаньси, Цзянсу, Хунань вилоятларидан ва Хитой пойтахтидан бир неча юз километр нарида жойлашган бошқа районлардан келган автобуслар ва юк машиналарини кўриш мумкин. Булар — «Революцион алоқалар» ўрнатиш ва «маданий революция»ни ўтказиш тажрибасини айирбошлаш учун пойтахтга келган «хунвэйбин»лар билан «Революцион ўқувчилар»нинг транспортидир. Шаҳарнинг ҳамма жойларига бошқа шаҳарлардан келган «Хунвэйбинлар»ни самимий кутиб олишга даъват қилувчи катта-катта транспарантлар осиб қўйилган.

Пекин кўчаларининг кўпгина чорраҳаларида катта-катта стендлар қурилиб, уларга Мао Цзэ-Дуннинг гаплари ва турли шиорлар ёзиб қўйилмоқда, расмлар чизилмоқда. Шу стендларнинг баъзилари уч қаватли уй баландлигида қурилмоқда.

Шаҳарда ҳали ҳам варақалар тарқатилиб турилибди, уларда «Революцион ўқувчилар» билан корхоналарнинг ишчилари ўртасидаги тўқнашувлар ҳақида, шунингдек ўқувчиларнинг айрим группалари ўртасидаги тўқнашувлар ҳақида хабар қилинади. Варақаларда ХКПнинг вилоят, шаҳар комитетлари ва бошқа комитетлари, жумладан ХКПнинг Хунань вилоят ва Чанша шаҳар комитетлари танқид қилинмоқда.

«Хунань жибао» газетасининг хабар қилишича, ХКП Хунань вилоят комитетининг қарори билан Чанша шаҳар комитети қайтадан тузилган, Хитой Компартияси Марказий Комитетининг қарори билан эса ХКП вилоят комитетининг биринчи секретари вазифасини бажарувчи киши лавозимидан четлаштирилган.

Узундан-узоқ варақада Хунань университетининг «Революцион ўқитувчилари билан студентлари» ХКПнинг ана шу икки комитетига «Мао Цзе-Дун ғоялари байроғини баланд кўтариб бормадилар», «Мао Цзэ-Дун ғояларини пропаганда қилмадилар» ва ҳатто, «Мао Цзе-Дун ғояларига қарши чиқдилар», деган «айб» қўйдилар. Ана шу комитетларнинг баъзи раҳбарлари, дейилади яна варақада, «халқ оммасини» ўқувчиларга қарши, бир гуруҳ ўқувчиларни иккинчи гуруҳ ўқувчиларига «гиж-гижладилар».

«Хунвэйбинлар»нинг Сиань шаҳридаги воқеалар тўғрисида ёзган хитобномалари Пекиннинг деярлиқ ҳар бир районига ёпиштириб ташланган. Сиань шаҳрида «хунвэйбинлар»га ва «революцион ўқувчиларга» қарши «куч ишлатилган» эди. Хитобномаларнинг далолат беришича, бундай можаролар 4, 14, 15, 16, 20 августда, шунингдек сентябрда бўлиб ўтган.

Шицзячжуан шаҳридаги машинасозлик институтининг студентлари тарқатган варақада улар билан шу институт ҳузуридаги завод «ишчиларининг бир қисми» ўртасидаги «можаро» тўғрисида ҳикоя қилинади. Варақада айтиладики, 15 августдан 15 сентябргача бўлган бир ой ичида, юқоридан буйруқ бўлишига қарамай, ишчилар иш бошлашдан бош тортганлар, институт партия комитетининг аъзоси, институт директори Ван Хоу-Шэн ишчиларни ана шундай ҳаракат қилишга «ундаган» дейишмоқда студентлар.

Пекин авиация институти студентларининг «жонговар отряди» ўзлари чиқарган «дацзибао»да ХКП Пекин шаҳар комитети томонидан институтга юборилган «маданий революцияни ўтказувчи ишчи группаси»ни қаттиқ танқид қилди. «Дацзибао» авторларининг ёзишича, «ишчи группа» институтда бўлган 50 кун мобайнида «маданий революция»ни ўтказишга раҳбарлик қилиш ва унга кўмаклашиш бир ёқда турсин, балки тўсқинлик қилди. У оммадан қўрқади, тартибсизликлардан қўрқади, ходимларни лавозимидан олиб ташлашдан қўрқади. «Жанговар отряд» «революцион ўртоқлар»ни бизнинг «ишчи группа»га қарши курашимизни қўллаб-қувватлангиз, чунки бу группа марказий комитет кўрсатмаларига, Мао Цзэ-Дун кўрсатмаларига, «маданий революция»га қарши чиқмоқда, деб жар солмоқда.

● Зуҳра Орифжонова Калинин районидаги Калинин номли колхознинг энг пешқадам сут соғувчиларидан бири. Ўтган йили у 54 тонна сут соғиб олган эди. Бу йилги марраси — 60 тонна! Зуҳра ғайрат билан меҳнат қилаётганлиги туфайли ҳозиргача 47 тоннага яқин сут соғиб олишга муваффақ бўлди. Суратда: ўртоқ З. Орифжонова.

И. Абдуллаев фотоси.

ЧОТҚОЛ ЭТАКЛАРИДА

⊙ Самарали меҳнатдан сўнг мириқиб дам олишга нима етсин .Якшанба кунлари шаҳримиз меҳнаткашларининг кўпчилиги шаҳардан четга, тоққа томон йўл оладилар. Айниқса Чотқол тоғи ўзининг хушманзара жойлари, кўркам табиати билан кўпгина шаҳарликларни ўзига ром қилиб олган. Сиз суратда Чотқол дарёсидан ўтаётган бир группа туристларни кўриб турибсиз. Пастки суратда Чотқол дарёсининг умумий кўриниши тасвирланган.

В. Лейзерович фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси)

Тошкент янгиликлари

АСТРОНОМИЯ ИНСТИТУТИ ИШГА ТУШДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг президиуми республикада янги илмий муассаса — Астрономия институтининг структураси ва тадқиқот тематикасини тасдиқлади. Институт директори, Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг академиги В. П. Шчеглов ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни маълум қилди.

— Институтимиз Тошкент Астрономия обсерваторияси негизида вужудга келтирилди. Китобдаги халқаро кенглик станцияси институтнинг филиалидир.

Институтнинг ташкил қилинганлиги осмон ва бошқа қулай атмосфера шароитлари кузатиш ишларини самарали олиб бориш юқори сифатли суратлар олишга эришиш имкониятини яратмоқда. Масалан, Тошкент Қуёшни кузатиш учун ниҳоятда қулай жойдир. Қуёшни бир йилда 280-305 кун кузатиш мумкин. Қуёш физикаси юзасидан олиб борилаётган тадқиқотлар бизда тез ривож топади.

Ўзбекистонда астрофизик тадқиқотлар, жумладан, турғун бўлмаган юлдузларни, юлдузлараро фазони текшириш бундан буён ҳам ривож топади. Шу мақсадда Тошкент астрономларининг махсус экспедицияси ҳозир астрофизика инструменти ўрнатиладиган жойни танлаш билан шуғулланмоқда. Экспедиция Самарқанддан 40 километр чамаси тоғларда, тахта қорача довонида (денгиз сатҳидан қарийб икки минг метр баландликда) атмосферанинг астрономик режимини тадқиқ қилиш ишлари олиб бормоқда.

Тошкентнинг янги илмий институти Ўрта Осиёдаги етакчи астрономик марказ бўлиб қолади. (ЎзТАГ).

МУЗЕЙ ТИКЛАНДИ

Музей биносининг ўзи ҳам халқ ижодининг ажойиб намунасидир. У XIX асрнинг охири ва XX асрнинг бошларида қад кўтарган бўлиб, кўп қиррали халқ санъати намуналарини ўзида мужассамлаштирган. Кейинчалик уни меморлардан Уста Ширин Муродов ва уста ота Полвонов ганч билан безашди. Ҳозир амалий санъат музейи ота-боболаримиздан қолган ёдгорлик сифатида қомат кериб турибди.

ЯРМАРКАДА СОВЕТ ИТТИФОҚИ КУНИ

ЖАЗОИР. (ТАСС). Жазоирдаги халқаро ярмаркада Совет Иттифоқи куни тантанали ўтди. Кеча эрталабдан кечқурунгача СССР павильони узра совет композиторларининг музикаси янграб турди. Театрда совет цирки томоша кўрсатди. Циркнинг томошалари зўр муваффақият билан ўтмоқда. Кўп кишилар фикр-мулоҳазалар дафтарига: «Сизларни келгуси йилда ҳам кўришдан умидворман», «рус дўстларга зўр муваффақиятлар тилайман», «Биз жазоирликлар саноатни ривожлантириш соҳасида жазоир Совет Иттифоқи йўлидан боради, деб чин қалбимиздан ишонамиз», «Яшасин Совет Иттифоқи! Яшасин социализм! ва шу сингари сўзларни ёзиб қолдиришди.

Жаҳон янгиликлари

ҚАРДОШ ВЬЕТНАМ ХАЛҚИГА ЁРДАМ

СССР матлубот жамиятлари марказий союзининг правлениеси мамлакатимиз кооператорларининг хоҳиш-иродасини ва қардошларча бирдамлигини ифодалаб, Вьетнам Демократик Республикаси харид қилиш-сотиш кооперацияси марказий советига текин моддий ёрдам кўрсатишга қарор қилди. Бу ёрдам 1966 йилда бир қанча истеъмол моллари юбориш йўли билан берилади.

Вьетнамлик дўстлар 1 миллион 800 минг сўмлик мол оладилар. (ТАСС).

Яна қароқчиларча ҳужум қилинди

ХАНОЙ. (ТАСС). Америка самолётларининг катта-катта группалари 20 сентябрда Вьетнам Демократик Республикасининг ҳаво чегарасига яна бостириб кириб, Куангбинь, Хатинь, Нигеан, Тханьхоа, Ниньбинь, Бактхай, Лангшон ва Йенбай вилоятларидаги аҳоли зич яшайдиган районлар ҳамда саноат объектларини бомбардимон қилди ва ўққа тутди.

ХАНОЙ. (ТАСС). Ҳаво ҳужумидан мудофаа жангчилари 21 сентябрда Тхоньхоа ва Хабак вилоятлари тепасидан Американинг тўртта самолётини уриб туширдилар. Вьетнам информация агентлигининг хабарида айтилишича, Америка авиацияси Вьетнам Демократик Республикаси осмонида жами 1.446 самолётдан маҳрум бўлди.

Чомбе трибуналда суд қилинади

БРАЗЗАВИЛЬ. (ТАСС). Конго халқининг хоини Моиз Чомбе ўзининг ўтмишдаги ва ҳозирги жиноятлари учун фавқулодда ҳарбий трибуналда суд қилинади, деди Киншаса радиоси, уни қамоққа олиш учун халқаро ордер берилишига ҳаракат қилади, деди Киншаса радиоси.

Радионинг таъкидлаб айтишича, «қолоқ», фашист мамлакати бўлган» Португалия Чомбенинг оқ танли ёлланган маълайлари учун Вилла — Вузода (Ангола) ҳарбий база бериб қўйганлиги фактидан Конго ҳукумати зарур хулосалар чиқариб олиш ниятидадир.

Пировардида радио Конго халқини республика душманларининг Конго (Киншаса)ни қайтадан мустамлакага айлантириш учун қиладиган ҳамма уринишларини барбод қилиш учун хушёрликни оширишга чақириди.

Ватанпарварларнинг дадил ҳужуми

ПАРИЖ. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Сайгондан хабар беради: Жанубий Вьетнам партизанлари Чулайдаги Америка авиация базасини миномётлардан ўққа тутиб, бир неча самолётни жиддий шикастлантирганлар ва АҚШ ҳарбий хизматчиларига талафот етказганлар.

Чулайдаги база АҚШнинг Жанубий Вьетнамдаги Данангдан кейинги иккинчи энг йирик базасидир.

Муносабатлар ёмонлашмоқда

БРАЗЗАВИЛЬ. (ТАСС). Киншаса радиоси транспорт ва коммуникациялар министрлигининг ахборотини эшиттирди. Ахборотда Конго ҳукумати Конго (Киншаса) билан Ангола ўртасида ҳар қандай ҳаво алоқасини тўхтатишга қарор қилганлиги айтилади. Бу тадбир, деб таъкидланади ахборотда, мамлакат хавфсизлигини таъминлаш зарурати сабабли кўрилди.

Жанубий Вьетнамда сув тошқини

ЛОНДОН, 21 сентябрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Жанубий Вьетнам радиоси эшиттирган хабарга асосланиб, Сайгондан бундай деб ёзади: кучли сув тошқини бўлиб, Жанубий Вьетнам билан Камбоджа ўртасидаги чегара бўйида жойлашган паст текислик районларини сув босганлиги натижасида 10.000 дан ортиқ киши бошпанасиз қолди.

Шу ҳафтанинг бошларида, дейилади хабарда, Меконг дарёси қирғоқдан чиқиб, атрофдаги ерларни сув босганлиги натижасида ҳам 4.000 киши бошпанасидан маҳрум бўлган эди.

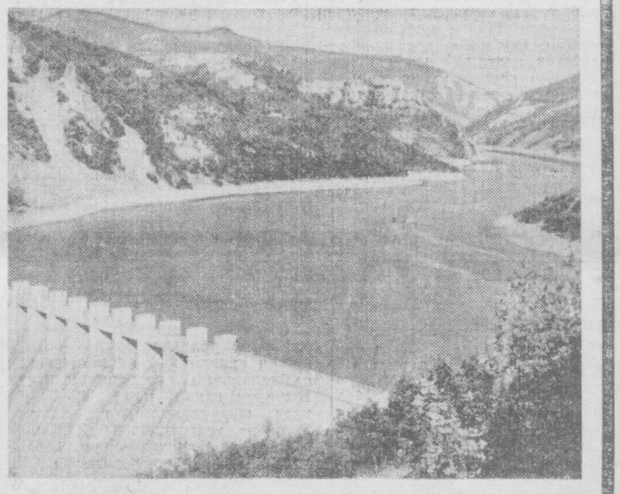

Чет эл туристлари Болгарияни кўллар мамлакати деб бежиз аташмаган. Халқ ҳукумати ташкил этилган кунлар ичида болгар халқи ўнлаб турли сув кўрфазларини бунёд этганлар. Улар Болгария манзарасини бойитиб келмоқда. Минглаб гектар серҳосил ерлар ўзлаштирилмоқда.

Суратда: «Студен Кладинец» сув кўрфази ва плотина тасвирланган.

БТА—ТАСС фотоси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ» КУНИ

КИШИНЕВ, (ТАСС мухбири). Бу ерда ўтказилаётган совет сейсмологлари учрашувида бугун «Тошкент куни» бўлди. СССР Фанлар Академияси ер физикаси институтининг етакчи олимлари ва Ўзбекистонлик мутахассислар қилган докладлар теварагида музокара бўлди. Тошкентда бўлиб ўтган воқеаларнинг материаллари ва зилзилани олдиндан айтиб бериш имкониятлари муҳокама қилинди.

«Тошкент» сейсмик станциясининг мудири В. И. Уломов айтдики, шу йил 26 апрелда Тошкентда бўлган саккиз баллик биринчи зилзиладан бери шаҳарда яна етти юзга яқин ер ости силкиниши қайд қилинди. Ўзбекистонлик олим бевосита шаҳар остида жойлашган теактоник синиқ бўйлаб тоғ жинсларининг мураккаб силжиши Тошкент зилзиласига сабаб бўлди, деб ҳисоблайди.

Тошкент зилзиласи, деди В. И. Уломов, олимлар учун бутунлай тасодифий ҳодиса бўлгани йўқ. Ўзбекистонлик сейсмолог кучли зилзиладан олдин рўй берган бир қанча ҳодисаларни ҳам айтиб берди. Биринчи силкинишдан бир неча соат аввал электр майдонида аномалия пайдо бўлди. Люминесцент чироқлар ўз-ўзидан йилтираб кетди, зилзиладан сал аввал атмосфера жуда ёришиб кетганлиги кузатилди. Бу воқеалардан бир ҳафта аввал эпицентр зонасидаги икки километр чуқурликдан чиқадиган минерал сув таркибидаги радон жуда кўпайди.

Тошкент зилзиласи, деб таъкидлади олим, кучли афтершоклар (такрорий силкинишлар) рўй беришининг муайян циклини аниқлашга имкон берди. Бу такрорий силкинишлар ўртасида тебранишларнинг умумий энергетик пасайиши ва кучли зилзиладан сал аввал интенсивлиги жиҳатидан унча катта бўлмаган ер сигналлари серияси пайдо бўлиши аниқланди. Шунингдек, кучли зилзилалар бўлишини бир-икки кун аввал билиб, бундай хавф тўғрисида шаҳар аҳолисини огоҳлантиришга имкон берувчи баъзи бир қонуниятлар ҳам аниқланди.

Ҳозир Тошкент территориясида ва унинг атрофларида, деди В. И. Уломов, сейсмогеофизика полигони барпо этилмоқда.

«РОССИЯ» РЕСТОРАНИ

Яқиндагина бу жойда катта қурилиш ишлари олиб борилаётган эди. Бўлажак кўркам бинонинг лойиҳасини тошкентлик архитекторлар чизиб беришди. Қурилишни ҳам тошкентлик бинокорлар ўз қўлларига олдилар. Лойиҳа бўйича меҳмонхона энг янги қурилиш материалларидан қад кўтариши керак эди. Шундай бўлди ҳам. Деворлар йиғма блоклардан кўтарилади. Атрофи ойнаванд бўлади. Мана ҳозир Сапёрний майдонида 7 қаватли «Россия» меҳмонхонаси ёнидаги иморатлар билан чирой талашиб турибди. У бағрига дастлабки меҳмонларни қабул қилиб олган.

320 ўринли меҳмонхонанинг ўз ресторани ва зиёфатлар зали ҳам бор. Бир йўла бу ерда 300 киши овқатланиши мумкин. Пазандалар учун ҳам, хўрандалар учун ҳам намунали шароит яратилган. Ошхона кенг ва ёруғ. Электр печларида таомлар тайёрланмоқда. 6 та холодильник ишлаб турибди. Пастдан юқорига ярим фабрикантларни олиб чиқишда лифт хизматидан фойдаланилмоқда.

Ресторанда ишлаш учун пойтахтимизнинг тажрибали пазандалари таклиф этилган. 40 йилдан бери шу соҳада ишлаб келаётган И. Дзян, миллий таомлар устаси Я. Ёқубов, совуқ закускалар тайёрловчи Р. Никулина, Т. Кострикова ўртоқлар ҳозир хўрандалар хизматида. Улар қўли билан Шарқ, Европа таомлари тайёрланмоқда. Тотли, биридан-бири ширин уларнинг ҳаммаси.

Келажакда «Россия» меҳмонхонаси устида ҳам «Тошкент» меҳмонхонасиникига ўхшаш очиқ ресторан ташкил этилади. Қўшимча печлар ўрнатилади. Уларда турли хил сомсалар ,кулча нонлар ёпилади. Махсус обинон цехи ташкил этилади. Буларнинг ҳаммаси тўкчилик ва тўкинчиликнинг нишонасидир.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Суратларда: «Россия» меҳмонхонаси ҳузуридаги янги ресторан зали ва қўли ширин пазандалардан Ш. Шоумаров (чапдан), И. Дзян, А. Усмонов ва З. Синельникова ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар навбатдаги таомни тайёрлаш билан банд.

А. Абалян фотоси.

ФУТБОЛ

ФОЙДАСИЗ ТЎСИҚ

Мана бу қизиқарли рақамлар билан танишинг: бу йилги мавсумгача рақиблар ўн марта учрашдилар. «Пахтакор» атиги беш ўйиндагина ўйинни дуранг қилишга муваффақ бўлди. Бу йилги мавсумда эса тошкентликлар учун номақбул бўлган бу анъана, ким ўйлабди дерсиз Дон дарёси қирғоқларида бузилди. Пахтакорчилар биринчи даврада ортиқча битта тўп билан ғалабага эришдилар.

Мана энди эса яна кутилмаган воқеа рўй берди. Ахир «Пахтакор» ўз уйида жуда камдан-кам ютқизардида! Ғалаба учун жиддий даъвогар бўлган пахтакорчилар бу ўйинда ютқазиб қўйишди. Майдон эгалари иккинчи минутдаёқ тўп уришлари мумкин эди (Тожиров), лекин ўн метрлар чамасидан берилган зарба ноаниқ эди. Биринчи таймда тошкентликлар рақиб дарвозасини эгаллаш учун яна бир яхши имкониятга эга эдилар. Лекин энг қулай вазиятда турган Иброҳимов тўпни меҳмонлар дарвозабони Иванов ўзини ташлаган жойга қараб тўппа-тўғри тепди.

Шуни айтиш керакки, қатор ўткир ҳужумлар қилган ростовликлар ҳам рақиблар дарвозаси олдида икки қулай вазиятни вужудга келтирдилар. Аммо биринчи гал Пшеничников Буров оёқлари остидаги тўпни ушлаб қолишга муваффақ бўлди. Кейин эса Суюнов Копаев энди тепай деб турган тўпни ташқарига чиқариб юборди.

Иккинчи тайм ҳақидаги ҳикояни эҳтимол 48-минутдаги вазиятдан бошлашга тўғри келар. Худди шу дақиқада Штерн дарвозадан анча узоқ масофада қўл билан ўйнади. Ростовликлар бомбардири Копаев қаршисида беш пахтакорчидан иборат тўсиқ тизилиб турарди. Копаев тўсиқ орасидан ёруғ жойни қидириб ўтирмади. У тўпни дарвозабон узоқ турган бурчакка қараб тепди. Зарба штангага тўғри келди. Тўсиқ эса сеҳрлаб қўйилгандай қимирламай турарди. Тўп ўткир бурчак ясаб штангадан қайтди, тўсиқ эса ҳамон жим турарди. Шунда Матвеев ҳамон қимирламай турган ҳимоячилар орқасидан ўтиб дарвозани нишонга олди.

Бу гол ниҳоят тошкентликларни ҳаракатга келтирди. Улар шу дақиқагача жуда бўшашиб секин ўйнаган эдилар, энди эса уларнинг қўлтиқларидан тарвузлари бутунлай тушиб кетди. Гўё «Пахтакор»нинг моторидаги тезлик механизмини суриб қўйиш кимнингдир эсидан чиққан, деган тасаввур ҳосил бўлди. «Пахтакор» секин ва суст ўйнади. Ниҳоят пахтакорчилар соат стрелкаси ниҳоясига етаётганлигини хотирга олдилар шекилли тезликни оширишга уриниб кўришди. Ўйин тамом бўлишига икки минут қолганида уларнинг жон-жаҳди билан қилган ҳужуми гол билан тугашига озгина қолди. Лекин Солохо дарвозадан икки метр наридан туриб тўпни дарвозага йўналтира олмади.

Ростовликлар майдонда жуда кўп меҳнат қилишлари ҳамда катта тезликда қилинган ҳаракат туфайли ғалабага эришдилар. Холбуки улар бутун иккинчи таймда амалда ўн киши бўлиб ўйнашган эди: ўйин бошида майдондан чиқиб кетган Гетманов ўрнига тушган Кривобородов ҳам ўйин давомида шикастланди.

Э. АВАНЕСОВ
(«Советский спорт» газетасидан),

Ўтган куни СССР биринчилиги учун футбол мусобақаларининг қолган ўйинлари қуйидаги натижалар билан тугади. Тбилиси «Динамо»чилари ўз майдонларида Ереваннинг «Арарат» командасини 5:0 ҳисоби билан енгиб ғалабага эришдилар. «Торпедо» (Москва) ҳамшаҳарлари «Локомотив командасини 2:1, «Нефтяник», «Крилья Советов»ни 3:2, ЦСКА Одессанинг армиячиларини 1:0, «Шахтёр» «Зенит»ни 1:0, «Қайрат» Кутаисининг «Торпедо»сини 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Олий лига командалари ҳозир қуйидаги ўринни эгаллаб турибдилар:

	У.	Ю.	Д.	М.	Т.	О.
«Динамо» К	26	18	7	1	53—12	43
«Торпедо» М.	28	14	7	7	45—27	35
ЦСКА	24	14	6	4	52—30	34
СКА (Ростов)	26	15	2	9	41—37	32
«Нефтяник»	26	11	7	8	35—33	29
«Спартак» М	24	11	7	6	33—28	29
«Пахтакор»	24	8	12	4	24—17	28
«Динамо» (Минск)	26	10	8	8	31—28	28
«Қайрат»	24	10	6	8	23—23	26
«Динамо» М	25	9	7	9	35—29	25
«Динамо» (Тб)	25	8	9	8	31—25	25
«Зенит»	27	10	5	12	32—41	25
«Шахтёр»	25	10	4	11	25—30	24
«Черноморец»	26	6	10	10	23—30	22
«Арарат»	26	6	8	12	18—41	20
«Торпедо» (Кт)	26	7	4	15	33—49	18
«Кр. Советов»	25	3	11	11	17—35	17
«Локомотив» М	25	5	4	16	19—37	14
СКА Од	26	1	8	17	11—39	10

Эслатма: У—ўйинлар, Ю—ютуқ, Д—дуранг, М—мағлубият, Т—тўплар, О—очко.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

24 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.00—Ерда, ҳавода ва денгизда (кинофильм), 17.25—Телевизион янгиликлар.

Рус тилида: 17.40—Ишчи синфи шогирдлари (телефильм), 18.00—Телевизион янгиликлар, 18.15—Бахтли ўлка қўшиқлари (концерт), 18.55 — Одиссейнинг қайтиши (телевизион бадиий фильм), 19.30—Энг азиз (ота-оналар учун).

Ўзбек тилида: 19.40—Одобли элга манзур (ота-оналар университети), 20.20—Адабиёт ва санъат (адабий-драматик эшиттириш), 21.45—Экран қўшиқлари.

22.25—Эртаги кун программаси.

Рус тилида: 22.30—Маскарад (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА—24/IX да Мирзо Улуғбек, 25/IX да Ой тутилган тунда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Уруш ва тинчлик—САНЪАТ САРОЙИ (кенг форматли бадиий фильм, икки қисмдан иборат 1-серия, кундуз соат 3, кеч 6-15 ва 9-15 минутда)

Бугун янги аттракцион—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ кундуз соат 1 да).

Гиппократ қасами—«ЎЗБЕКИСТОН», (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч 9 да).

Ёш ўқитувчи саргузашти—«МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 4 ва кеч 8 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-20 минут ва 10 да)

Аршин мол-олон — ТЕЛЬМАН номли

Римлик журналист — «УДАРНИК».

Бугун янги аттракцион—«ФЕСТИВАЛЬ».

Гиппократ қасами— КАФАНОВ номли.

Альп қиссаси—ПУШКИН номли.

Ҳеч ким ўлишни истамади—«ВАТАН».

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА

24, 25, 28 29, 30 сентябрда

УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТЛАРИ

Концертларда: Олмахон Ҳаитова, Манзура Мўминова, Дилбар Абдуллаева, Тўхта Рисметова, Камтар Отабоев, Изом Садриев, Исмоил Бойжонов ва бошқалар қатнашади.

Ўзбек халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОН, «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ОБУНА БЎЛИШНИ УНУТМАНГ!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 13940. ИНДЕКС 64969. Г. 1208.